

गोंय विद्यापीठ

ताळगांव पठार

गोंय - ४०३ २०६

फोन: +९१-८६६९६०९०४८

(Accredited by NAAC)

Goa University

Taleigao Plateau, Goa - 403 206

Tel : +91-8669609048

Email : registrar@unigoa.ac.in

Website: www.unigoa.ac.in

GU/Acad –PG/BoS -NEP/2023/102/4

Date: 16.06.2023

CIRCULAR

The University has decided to implement the UGC Curriculum and Credit Framework for the Undergraduate Programme (CCFUP) of **Bachelor of Arts in Marathi/Bachelor of Arts in Marathi (Honours)** under the National Education Policy (NEP) 2020 from the Academic Year 2023-2024 onwards.

The approved Syllabus of Semesters I and II of the **Bachelor of Arts in Marathi/Bachelor of Arts in Marathi (Honours)** Programme is attached.

Principals of Affiliated Colleges offering the **Bachelor of Arts in Marathi/Bachelor of Arts in Marathi (Honours)** Programme are requested to take note of the above and bring the contents of this Circular to the notice of all concerned.

(Ashwin Lawande)

Assistant Registrar – Academic-PG

To,

1. The Principals of Affiliated Colleges offering the Bachelor of Arts in Marathi /Bachelor of Arts in Marathi (Honours) Programme.

Copy to:

1. The Director, Directorate of Higher Education, Govt. of Goa
2. The Dean, Sheno Goembab School of Languages and Literature, Goa University.
3. The Vice-Deans, Sheno Goembab School of Languages and Literature, Goa University.
4. The Chairperson, BOS in Marathi.
5. The Controller of Examinations, Goa University.
6. The Assistant Registrar, UG Examinations, Goa University.
7. Directorate of Internal Quality Assurance, Goa University for uploading the Syllabus on the University website.

Goa University
Programme Structure for Semester I to VIII Under Graduate Programme - Marathi

Semester	Major -Core	Minor	MC	AEC	SEC	I	D	VAC	Total Credits	Exit
I	MAR-100 मराठी कथेच्या प्रांगणात (4)	MAR-111 गोमंतकातील लोकसंस्कृती आणि लोकपरंपरा(4)	MAR-131 मराठी साहित्यानंद(३)		MAR-141 संप्रेषण कौशल्य : सूत्रसंचालन (3) (1T+2P)	-	-		20	
II		MAR-112 एकांकिका: एक वाङ्मय प्रकार(4)	MAR-132 माहितीपट निर्मिती (३)		MAR-142 चित्रपट आस्वाद (३) (1T+2P)	-	-		20	EXT-1 MAR-16 1 (4)
III	MAR-200 कविता: एक वाङ्मय प्रकार (4) MAR-201 प्रवासवर्णन: एक वाङ्मय प्रकार (4)	MAR-211 1. मुद्रितशोधन आणि संपादन कौशल्य (४)	MAR-231 जाहिरात लेखन(३)	MAR-251 व्यक्तिमत्व विकास (2)	MAR-241 संप्रेषण कौशल्य : मुलाखत (3) (1T+2P)	-	-	-	20	
IV	MAR-202 मराठी व्याकरण (4) MAR-203 काव्यशास्त्र (4)	MAR-221 प्रसारमाध्यमांसाठी लेखन कौशल्य (4)	-	MAR-252 1. ग्रंथपरीक्षण (2)	-	-	-	20	20	EXT-2 MAR-16 2 (4)

	MAR-204 व्यक्तीचित्रण (2)								
	MAR-205 गोवा मुक्तीसंग्राम आणि मराठी साहित्य (4)								
V	MAR-300 प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (प्रारंभ ते 1650) (4)	MAR-321 संवाद आणि पटकथा लेखन (4)	-	-	-	2	-	-	20
	MAR-301 रससिद्धांत आणि काव्यानंदमीमांसा (4)								
	MAR-302 मुक्तीपूर्व गोमंतकीय नियतकालिके (2)								
	MAR-303 साठोतरी मराठी साहित्यातील प्रवृत्ती आणि प्रवाह (4)								

VI	<p>MAR-304 प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (1650 ते 1818) (4)</p> <p>MAR-305 प्रकल्प (Project)(4)</p> <p>MAR-306 साहित्यसमीक्षा (4)</p> <p>MAR-307 आत्मचरित्र (4)</p>	<p>MAR-322 आंतरजालावरील मराठी लेखन (4)</p>	-	-		-	-	-	20	
VII	<p>MAR-400 मराठी व्याकरणाचा पुनर्विचार(4)</p> <p>MAR-401 आधुनिक मराठी साहित्याचा इतिहास - भाग १ (१८१८ -१९४७) (4)</p> <p>MAR-402 साहित्य सिद्धांत(4)</p> <p>MAR-403</p>	<p>MAR-411 गोमंतकीय मराठी साहित्य(4)</p> <p>OR</p> <p>MAR-412 मराठीतील विनोदी साहित्याचा अभ्यास (4)</p>	-			-	-	-	20	

	<p>आधुनिक मराठी साहित्यिकाचा अभ्यास (चिं. त्र्यं. खानोलकर) (4) Or MAR-404 संशोधन पद्धती (4)</p>								
VIII	<p>MAR-405 भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा(4) MAR-406 आधुनिक मराठी साहित्याचा इतिहास – भाग २ (१९४७ – २०२०) (4) MAR-407 साहित्यप्रकाराचा अभ्यास – नाटक(4) 4. MAR-408 मध्ययुगीन मराठी लेखकांचा अभ्यास(4)</p>	<p>MAR-413 १९६० नंतरचे मराठी साहित्य (4) OR MAR-414 मराठी दलित साहित्याचा अभ्यास (4)</p>							

* Exit courses List along with the syllabus will be provided separately

Name of the Programme: B.A. Marathi

Course code : MAR-100

Title of the Course: मराठी कथेच्या प्रांगणात (In the Paradise of Marathi Story)

श्रेयांकने : ०४ (Credits: 04)

Effective from Year. 2023-2024

पूर्वाप क्षित	विद्यार्थ्यांना मराठी कथेची ओळख असावी. विद्यार्थ्यांना महत्वाच्या मराठी कथाकारांचा प्राथमिक परिचय असावा.	
उद्दिष्टे	१. कथा या वाङ्मयप्रकाराची संकल्पना आणि स्वरूप स्पष्ट करणे. २. मराठी कथेचा प्रवास उलगडून दाखविणे. ३. पाठ्यपुस्तकाच्या आधारे विद्यार्थ्यांना विविध प्रकारच्या कथांचा परिचय करून देणे.	
प्रथम श्रेयांकन	कथा या साहित्यप्रकाराची ओळख	तास १५
द्वितीय श्रेयांकन	पाठ्यपुस्तक – सहा कथाकार, संपा. भालचंद्र फडके (कथा क्र. १ ते ५)	१५
तृतीय श्रेयांकन	पाठ्यपुस्तक – सहा कथाकार, संपा. भालचंद्र फडके (कथा क्र. ६ ते १०)	१५
चतुर्थ श्रेयांकन	पाठ्यपुस्तक – सहा कथाकार, संपा. भालचंद्र फडके (कथा क्र. ११ ते १५)	१५
अध्यापन पद्धती	व्याख्यान, दृक्-श्राव्य सादरीकरण (पॉवर पॉइन्ट सादरीकरण), स्वाध्याय, कार्यशाळा, प्रात्यक्षिक, इ.	
संदर्भग्रंथ	१. कुलकर्णी, दा. वि. मराठी कथा : स्वरूप आणि आस्वाद, स्वाध्याय महाविद्यालय प्रकाशन, पुणे, १९७६. २. जोशी, सुधा, कथा : संकल्पना आणि समीक्षा, मौज प्रकाशन गृह, मुंबई, २०१२. ३. देशपांडे, अ. ना. , आधुनिक वाङ्मयाचा इतिहास, व्हीनस प्रकाशन, पुणे, १९७०. ४. नाडकर्णी, एस. एस. कोमरपंत, सोमनाथ, गोमंतकीय मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, खंड दुसरा, गोमंतक मराठी अकादमी प्रकाशन, २००३. ५. प्रभुदेसाई, वि. बा., घवी, रवीन्द्र, गोमंतकीय मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, खंड पहिला, गोमंतक मराठी अकादमी प्रकाशन, २००३. ६. फडके, ना. सी., लघुकथा लेखन मंत्र आणि तंत्र, व्हीनस प्रकाशन, पुणे, १९५२. ७. भागवत, श्री. पु. आणि इतर, साहित्य : अध्यापन आणि प्रकार, पॉप्युलर प्रकाशन व मौज प्रकाशन गृह, मुंबई, १९८७. ८. हातकणंगलेकर, म. द., मराठी कथा : रूप आणि परिसर, सुपर्ण प्रकाशन, पुणे, १९८६. ९. सोमण, अंजली, 'मराठी कथा: स्थितीगती', प्रतिमा प्रकाशन पुणे, १९९५.	
शैक्षणिक फलित	१. कथा या साहित्यप्रकाराची ओळख विद्यार्थ्यांना होईल. २. महत्वाचे कथाकार व मराठी कथेतील महत्वाचे प्रवाह यांचा परिचय विद्यार्थ्यांना होईल. ३. आधुनिक मराठी कथालेखनाचा प्रवास अवगत होईल. ४. सर्जनशील कथालेखन करावयास विद्यार्थी प्रवृत्त होतील.	

Name of the Programme: B.A. Marathi

Course code- MAR-111

Title of the Course: गोमंतकीय लोकसंस्कृती आणि लोकपरंपरा (GOAN FOLK CULTURE AND FOLK TRADITION)

श्रेयांकने - ०४ (Credits 04)

Effective from Year: 2023-2024

पूर्वपक्षित	विद्यार्थ्यांना गोमंतकीय लोकसंस्कृती, लोकपरंपरा आणि लोकसाहित्य यांची प्राथमिक ओळख असणे आवश्यक.	
उद्दिष्टे	१. विद्यार्थ्यांना गोमंतकीय लोकसंस्कृती आणि लोकपरंपरा यांचा परिचय करून देणे. २. गोमंतकीय लोकगीते, लोककथा आणि लोकनृत्यांच्या अभ्यासातून गोमंतकाची संस्कृती व इतिहास तसेच समाजजीवन यांची ओळख करून देणे.	
प्रथम श्रेयांकन	गोमंतकीय लोकसंस्कृती आणि लोकपरंपरा यांचा परिचय	तास १५
द्वितीय श्रेयांकन	गोमंतकीय लोकगीते आणि लोककथा (स्वरूप, वैशिष्ट्ये, प्रकार)	१५
तृतीय श्रेयांकन	पाठ्यपुस्तक - काणी काणी कोतवा - डॉ. पांडुरंग फळदेसाई	१५
चतुर्थ श्रेयांकन	पाठ्यपुस्तक - ऋणानुबंध लोकवेदाचे - सरोजनी भिवा गावकर	१५
अध्यापन पद्धती	व्याख्यान, दृक्-श्राव्य सादरीकरण (पावर पॉइन्ट सादरीकरण), स्वाध्याय, कार्यशाळा, प्रात्यक्षिकीकरण, शैक्षणिक सहल, इ.	
संदर्भग्रंथ	१.मांडे, प्रभाकर, लोकसाहित्याचे स्वरूप, गोदावरी प्रकाशन, अहमदनगर, १९८९. २.शिंदे, विश्वनाथ, लोकसाहित्य मीमांसा(खंड १ व २), स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे, २०१२. ३.खेडेकर, विनायक, लोकसरिता : गोमंतकीय जनजीवनाचा समग्र अभ्यास, गोवा कला अकादमी, पणजी, १९८०. ४.केरकर, राजेंद्र पांडुरंग, गोमंतकाची सांस्कृतिक संचिते, गोवा सरकार, कला व संस्कृती संचालनालय, गोवा, २००५. ५.खेडेकर, विनायक विष्णू, गोवा संस्कृतिबंध, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे, २०१२. ६.गंधारे, द. के, रोंगटे, तुकाराम, मिसाळ निवृत्ती, 'लोकसाहित्य : कला आणि संस्कृती', शब्दालय प्रकाशन, श्रीरामपूर, २०१३. ७. खेडेकर, विनायक विष्णू, गोवा लग्नाख्यान, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे, २०१२. ८.व्यवहारे, शरद, लोकसंस्कृतीचे अंतः प्रवाह, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे, १९९९. ९.व्यवहारे, शरद, लोकरंजनाची पारंपारिक माध्यमे, स्वरूप प्रकाशन, पुणे, १९९८. १०.केरकर, पौर्णिमा, राजेंद्र, गोव्यातील धालोत्सवाचे स्वरूप, गोमंतक मराठी अकादमी, गोवा, २०१२. ११.गोमंतकीय मराठी वाङ्मयचा इतिहास, खंड २, गोमंतक मराठी अकादमी, गोवा, २००३. १२.भवाळकर, तारा, लोकसाहित्याच्या अभ्यासदिशा, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे, २००९. १३.भागवत, दुर्गा, लोकसाहित्याची रुपरेखा, मुंबई मराठी ग्रंथालय, १९५६. १४.भागवत, दुर्गा, धर्म आणि लोकसाहित्य, पाप्युलर प्रकाशन, मुंबई, मुंबई, १९७५. १५. भोसले, द. ता., लोकसंस्कृती : स्वरूप आणि विशेष, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे, २००४.	

शैक्षणिक फलित	<ol style="list-style-type: none">१. विद्यार्थ्यांना गोमंतकीय लोकसंस्कृती आणि लोकपरंपरा यांचा परिचय होईल.२. गोमंतकीय लोकगीते, लोककथा आणि लोकनृत्यांच्या अभ्यासातून गोमंतकाची संस्कृती व इतिहास तसेच समाजजीवन यांची ओळख होईल.३. गोमंतकीय लोकसंस्कृती, लोकपरंपरा व लोककला याविषयी अधिक अभ्यास करण्यास विद्यार्थी प्रवृत्त होतील.४. गोमंतकातील लोकसाहित्याच्या अभ्यासाला गती मिळेल.	
---------------	---	--

Name of the Programme: B.A. Marathi

Course code– MAR-112

Title of the Course: एकांकिका: एक वाङ्मयप्रकार (One Act Play - A Form of Literature)

श्रेयांकने – ०४ (Credits:04)

Effective from Year: 2023-2024

पूर्वोपेक्षित	१. मराठीतील एकांकिका या वाङ्मयप्रकाराचा प्राथमिक परिचय असणे आवश्यक. २. काही एकांकिकांचे वाचन केलेले असणे आवश्यक.	
उद्दिष्ट	१. एकांकिका लेखनाचे स्वरूप व संकल्पना विद्यार्थ्यांना समजावणे. २. एकांकिका या वाङ्मयप्रकाराचे नाटक या वाङ्मयप्रकारापेक्षा असलेले वेगळेपण अधोरेखित करणे. ३. मराठीतील एकांकिका लेखनाच्या वाटचालीची ओळख विद्यार्थ्यांना करून देणे. ४. विद्यार्थ्यांच्या मनात या वाङ्मयप्रकाराबद्दल कुतूहल निर्माण करणे.	
प्रथम श्रेयांकन	एकांकिका या नाट्यप्रकाराची संकल्पना, स्वरूप व त्याचे वेगळेपण	तास १५
द्वितीय श्रेयांकन	पाठ्यपुस्तक - निवडक मराठी एकांकिका – संपा. सुधा जोशी, रत्नाकर मतकरी (१ ते ५)	१५
तृतीय श्रेयांकन	पाठ्यपुस्तक - निवडक मराठी एकांकिका – संपा. सुधा जोशी, रत्नाकर मतकरी (६ ते १०)	१५
चतुर्थ श्रेयांकन	पाठ्यपुस्तक - निवडक मराठी एकांकिका संपा. सुधा जोशी, रत्नाकर मतकरी (११ ते १६)	१५
अध्यापन पद्धती	व्याख्यान, दृक्-श्राव्य सादरीकरण (पावर पॉइन्ट सादरीकरण), स्वाध्याय, कार्यशाळा, प्रत्यक्षानुभव, इ.	
संदर्भग्रंथ	१) नाईक राजीव, प्रवीण भोळे, (संपा.) भारतीय प्रयोगकलांचा परिचय व इतिहास : नाट्य परिचय, लोक वाङ्मय गृह, पुणे, २०१० २) कुलकर्णी आरती, नट्यावलोकन, विजय प्रकाशन, नागपूर, २०१८ ३) साठे, मकरंद, मराठी रंगभूमीच्या तीस रात्री, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई, २०१३. ४) देशपांडे, वि. भा. नाट्यरंग, विमल प्रकाशन, पुणे, १९८६. ५) एकांकिका विशेषांक – पंचधारा, जुलै – सप्टेंबर २०१५ ६) नसिराबादकर, ल. रा., प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, फडके प्रकाशन, दहावी आवृत्ती, मार्च, २०१३. ७) गंधारे, द. के., मराठी वाङ्मय प्रकार - स्वरूप, संकल्पना व वाटचाल, शब्दालय प्रकाशन, श्रीरामपूर, २०१७.	
शैक्षणिक फलित	१. विद्यार्थ्यांना एकांकिका या वाङ्मय प्रकाराची ओळख होईल २. एकांकिका या प्रकारातील त्यांची रूची वाढेल. ३. एकांकिका लेखनासाठी विद्यार्थी प्रवृत्त होतील. ४. विद्यार्थ्यांमध्ये नाट्यविषयक समीक्षात्मक दृष्टिकोन वाढीस लागेल.	

Name of the Programme: B.A. Marathi

Course code- MAR-131

Title of the Course: मराठी साहित्यानंद (Joy of Marathi Literature)

श्रेयांकने - ०३ (Credits: 3)

Effective from Year: 2023-2024

पूर्वोपेक्षित	१) मराठी भाषेबद्दल आवड व मराठी साहित्याबद्दल उत्सुकता असणे आवश्यक.	
उद्दिष्ट	१. विद्यार्थ्यांच्या मनात मराठी साहित्याबद्दल आवड निर्माण करणे. २. समृद्ध मराठी साहित्यातील सौंदर्य त्यांच्या लक्षात आणून देणे. ३. मराठी साहित्यातील विविध प्रकारांची तोंडओळख करून देणे.	
प्रथम श्रेयांकन	निवडक कविता (नवा शिपाई - केशवसुत, श्रावणमास - बालकवी, कणा - कुसुमाग्रज, माझ्या गोव्याच्या भूमीत - बा. भ. बोरकर, गणपत वाणी, बा. सी. मर्ढेकर, कुब्जा-इंदिरा संत, तुमचंच नाव लिवा - नारायण सुर्वे)	तास १५
द्वितीय श्रेयांकन	निवडक कथा (बिजेची कोर - लक्ष्मणराव सरदेसाई, निमाची निमा - रत्नाकर मतकरी, कबुतरे - गंगाधर गाडगीळ, माझ्या बापाची पेंड - द. मा. मिरासदार, धिंड - शंकर पाटील, जानकी देसाईचे प्रश्न - विजया राजाध्यक्ष, शल्य - उर्मिला पवार)	१५
तृतीय श्रेयांकन	नाटक : प्रेमा तुझा रंग कसा - वसंत कानेटकर	१५
अध्यापन पद्धती	व्याख्यान, दृक्-श्राव्य सादरीकरण (पॉवर पॉइन्ट सादरीकरण), स्वाध्याय, कार्यशाळा, प्रात्यक्षिक, इ.	
सदभंग्रथ	१) कुलकर्णी, दा. वि, मराठी कथा : स्वरूप आणि आस्वाद, स्वाध्याय महाविद्यालय प्रकाशन, पुणे, १९७६. २) जोशी, सुधा, कथा : संकल्पना आणि समीक्षा, मौज प्रकाशन गृह, मुंबई, २०१२. ३) एकांकिका विशेषांक - पंचधारा, जुलै - सप्टेंबर २०१५ ४) पुरोहित के. ज., 'जोशी सुधा, मराठी कथा: विसावे शतक', मॅजेस्टिक प्रकाशन, मुंबई, २००४ ५) जोशी सुधा, 'मराठी कथा: संकल्पना व समीक्षा', मौज प्रकाशन, मुंबई, २००० ६) तेंडुलकर रमेश, 'मराठी रोमॅण्टिक काव्यप्रतिभा', मेहता पब्लिशिंग हाऊस पुणे, १९९१ ७) देशपांडे अ. ना., 'मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (भाग एक व दोन)', व्हिनस प्रकाशन पुणे, १९७० ८) 'मराठी वाङ्मयाचा विवेचक इतिहास - अर्वाचीन काळ', स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे, २००९.	
शैक्षणिक फलित	१) विद्यार्थ्यांच्या मनात मराठी साहित्याबद्दल आवड निर्माण होईल. २) मराठी भाषा व साहित्य यांतील सौंदर्य त्यांच्या प्रत्ययास येईल. ३) मराठी साहित्यातील वैविध्य त्यांना जात होईल. ४) सर्जनशील लेखन करण्यास विद्यार्थी प्रवृत्त होतील.	

Name of the Programme: B.A. Marathi

Course code- MAR-132

Title of the Course: माहितीपट निर्मिती (Documentary Creation)

श्रेयांकने - ०३ (Credits: 3)

Effective from Year: 2023-2024

पूर्वोपेक्षित	1. मराठी भाषा लेखन-वाचन आणि आधुनिक तंत्रज्ञान या विषयी आवड असणे आवश्यक. 2. काही माहितीपट पाहिलेले असावेत.	
उद्दिष्ट	1. विद्यार्थ्यांना माहितीपटांचे महत्त्व समजावून सांगणे. 2. मराठी भाषा आणि आधुनिक तंत्रज्ञान यांची सांगड घालणे. 3. विद्यार्थ्यांमध्ये भाषिक आणि तांत्रिक कौशल्य विकसित करणे.	
प्रथम श्रेयांकन	माहितीपट : स्वरूप, महत्त्व आणि तंत्र	तास १५
द्वितीय श्रेयांकन	माहितीपट निर्मिती : विषय निवड, निकष आणि पूर्वतयारी, प्रत्यक्ष ध्वनीचित्रमुद्रण	१५
तृतीय श्रेयांकन	माहितीपट संपादन	१५
अध्यापन पद्धती	व्याख्यान, दृक्-श्राव्य सादरीकरण (पॉवर पॉइन्ट सादरीकरण), स्वाध्याय, कार्यशाळा, स्टुडीओला भेट, प्रात्यक्षिक, शैक्षणिक सहल, इ.	
संदर्भग्रंथ	1. भारत, हंडीबाग, सरकटे सदाशिव (संपा.) दृक्-श्राव्य माध्यमांसाठी लेखन कौशल्ये, एज्युकेशनल पब्लिशर्स, औरंगाबाद, २००४. 2. भारत, हंडीबाग, सरकटे सदाशिव (संपा.) दृक्-श्राव्य माध्यमांसाठी लेखन कौशल्ये, एज्युकेशनल पब्लिशर्स, औरंगाबाद, १९९८. 3. टाटके, नीलम, कला संभाषणाची, डायमंड पब्लिकेशन्स, पुणे, २००६. 4. नसिराबादकर, ल. रा., व्यावहारिक मराठी, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर, १९९३. 5. वडगबळाकर, श्रुती, 'वक्तृत्व आणि संभाषण कौशल्य', सुविद्या प्रकाशन, सोलापूर, २०१७. 6. लागू, श्रीराम, वाचिक अभिनय, राजहंस प्रकाशन, पुणे, २०२०. 7. भागवत, यशोदा, बोलका कॅमेरा, मौज प्रकाशन, मुंबई, २००२. 8. लागू, श्रीराम, आवाज आणि संवाद, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई, १९८७. 9. सपकाळ, अनिल, मराठी चित्रपटाची पटकथा, द्वितीय आवृत्ती, अनुबंध प्रकाशन, पुणे, २०११. 10. प्रभाकर, मनोहर, संपादन एवम् मुद्रण तकनिक, पुलित्झर संचार अध्यायन एवम् शोध संस्थान, जयपूर, २००२. 11. माध्यमाची भाषा https://maharashtratimes.com/maharashtra/nagpur/baban-nakhle-column/articleshow/59551448.cms	
शैक्षणिक फलित	1) विद्यार्थ्यांना माहितीपटांचे महत्त्व समजेल . 2) विद्यार्थी मराठी भाषा आणि आधुनिक तंत्रज्ञान यांचा सुमेळ साधतील. 3) विद्यार्थ्यांमध्ये भाषिक आणि तांत्रिक कौशल्य विकसित होईल. 4) विद्यार्थ्यांना माहितीपटांचे तांत्रिक वैविध्य ज्ञात होईल.	

Name of the Programme: B.A. Marathi

Course code : MAR-141

Title of the Course: संप्रेषण कौशल्य: सूत्रसंचालन (Communication Skill: Compering)

श्रेयांकने - ०३ (Credits: 3)

Effective from Year:2023-2024

पूर्वोपेक्षित	१) सूत्रसंचालनाची आवड असणे आवश्यक. २) विविध कार्यक्रमांची सूत्रसंचालने ऐकलेली अथवा पाहिलेली असावीत.	
उद्दिष्ट	१) विद्यार्थ्यांना सूत्रसंचालनाचा सैद्धांतिक परिचय करून देणे. २) प्रभावी सूत्रसंचालनासाठी कार्यक्रमाच्या आवश्यकतेनुसार विविध भाषांमधील चारोळ्या, सुभाषिते, अवतरणे इत्यादींच्या वापराचे कौशल्य विद्यार्थ्यांमध्ये विकसित करणे. ३) कार्यक्रमाच्या स्वरूपानुसार कार्यक्रमाचे नियोजन व अन्य तयारी या संदर्भात विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करणे. ४) विद्यार्थ्यांमध्ये सूत्रसंचालनाचे कौशल्य विकसित करणे.	
प्रथम श्रेयांकन	सूत्रसंचालन - सैद्धांतिक मांडणी १) सूत्रसंचालनाची संकल्पना व स्वरूप २) सूत्रसंचालनाचे तंत्र ३) सूत्रसंचालनासाठी आवश्यक गुणवैशिष्ट्ये ३) सूत्रसंचालनाचे महत्त्व ४) सूत्रसंचालकाला पाळावी लागणारी पथ्ये	तास ४ ३ ३ ३ २
द्वितीय श्रेयांकन	सूत्रसंचालनाचे विविध प्रकार व संहितालेखन - प्रात्यक्षिक १. सार्वजनिक कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन २. राजकीय, धार्मिक कार्यक्रमांचे सूत्रसंचालन ३. संगीत कार्यक्रमांचे, काव्यवाचनाचे सूत्रसंचालन ४. माध्यमांवरून प्रसारित होणाऱ्या कार्यक्रमांचे सूत्रसंचालन	६ ८ ८ ८
तृतीय श्रेयांकन	प्रात्यक्षिक - वर्गात प्रतिरूप कार्यक्रमांचे आयोजन आणि त्यांचे सूत्रसंचालन.	३०
अध्यापन पद्धती	व्याख्यान, दृक्-श्राव्य सादरीकरण (पावर पॉइन्ट सादरीकरण), स्वाध्याय, कार्यशाळा, प्रात्यक्षिक, इ.	
संदर्भग्रंथ	१) साबळे, संजय, 'असे करूया सूत्रसंचालन', अभिनंदन प्रकाशन, २०२० २) अहिरे, के. के., 'चला करूया सूत्रसंचालन', कीर्ती प्रकाशन, औरंगाबाद, २०१४ ३) श्यामसुंदर, मिरजकर, 'सूत्रसंचालन एक प्रयत्नसाध्य कला', नाग-नालंदा प्रकाशन, इस्लामपूर, २०१४. ४) पाठकजी, पद्माकर, 'सूत्रसंचालन आणि निवेदन', ज्ञानगंगा प्रकाशन, पुणे, २०१९. ५) वाहोकार, मेघना, वसंत, 'सूत्रसंचालन एक प्रभावी कला', विजय प्रकाशन, नागपूर, २०१३ ६) सचिन, कानिटकर, 'बोलण्याची कला', मनोरमा प्रकाशन, मुंबई, २०१८ ७) तारापुरे, सुनीता, रजनीश जोशी, 'सूत्रसंचालन एक कला', सुविद्या प्रकाशन, सोलापूर, २०१० ८) आचार्य, जयप्रकाश, बागडे, 'कार्यक्रमाचे प्रभावी संयोजन आणि सूत्रसंचालन', साकेत प्रकाशन, औरंगाबाद, २०१२ ९) कानिटकर, सचिन, 'सूत्रसंचालनाची सूत्रे', अमोल प्रकाशन, पुणे, २०११. १०) टाकळकर, सारंग, 'उत्कृष्ट सूत्रसंचालन', साकेत प्रकाशन, औरंगाबाद, २०११	

	<p>11) वडगबळाकर, श्रुती, 'वक्तृत्व आणि संभाषण कौशल्य', सुविद्या प्रकाशन, सोलापूर, २०१७.</p> <p>12) लागू, श्रीराम, वाचिक अभिनय, राजहंस प्रकाशन, पुणे, २०२०.</p>	
शैक्षणिक फलित	<p>१. विद्यार्थ्यांना सूत्रसंचालनाचे स्वरूप समजेल व त्याची व्याप्ती व मर्यादा लक्षात येईल.</p> <p>२. विद्यार्थ्यांना उत्कृष्ट सूत्रसंचालनासाठी आवश्यक असलेली गुणवैशिष्ट्ये व प्रभावी सूत्रसंचालनाचे कौशल्य आत्मसात करता येईल.</p> <p>३. स्वयंरोजगाराच्या दृष्टीने कार्यक्रमाचे प्रत्यक्ष नियोजन व संयोजन करण्याची क्षमता विद्यार्थ्यांमध्ये निर्माण होईल.</p> <p>४. सूत्रसंचालन या क्षेत्रात यशस्वीरित्या कार्यरत होऊन अर्थार्जन करण्याची संधी विद्यार्थ्यांना उपलब्ध होईल.</p> <p>५. वक्तृत्व, सभाधीटपणा, इत्यादी गुणकौशल्यांच्या विकासासाठी वाव मिळाल्याने विद्यार्थ्यांचा व्यक्तिमत्व विकास होईल.</p>	

- सूचना – द्वितीय व तृतीय श्रेयांकन प्रात्यक्षिक स्वरूपाचे असल्यामुळे प्रत्येकी तीस तास नियोजित करण्यात आले आहेत

Name of the Programme: B.A. Marathi

Course code : MAR-142

Title of the Course: चित्रपट आस्वाद (Film Appreciation)

श्रेयांकने – ०३ (Credits: 3)

Effective from Year. 2023-2024

पूर्वाप क्षित	१) चित्रपटांची आवड असणे आवश्यक. २) चित्रपटाच्या विविध घटकांची तोंडओळख विद्यार्थ्यांला असावी.	
उद्दिष्ट	१. चित्रपटाच्या महत्त्वाच्या अंगांचा विद्यार्थ्यांला परिचय करून देणे. २. चित्रपट या कला प्रकाराची सर्वांगीण ओळख करून देणे. ३. प्रत्यक्ष चित्रपट पाहून त्यातील अर्थ आणि आशय समजावून सांगणे. ४. चित्रपटाचे मूल्यमापन करणे.	
प्रथम श्रेयांकन	आस्वाद प्रक्रिया आणि चित्रपट आस्वादाचे स्वरूप. चित्रपट संकल्पना, स्वरूप आणि निर्मितीचे घटक (पटकथा, संगीत, नृत्य, अभिनय, संवाद आणि तंत्रज्ञान).	तास ६ ९
द्वितीय श्रेयांकन	चित्रपटांचे वर्गीकरण आणि आस्वाद - प्रात्यक्षिक १. चित्रपटांचे विविध प्रकार: (ड्रामा, थ्रिलर, विनोदी, एक्शन, भयपट इ.) २. चित्रपटांचे विविध विषय: (कौटुंबिक, सामाजिक, राजकीय, ऐतिहासिक इ.)	१४ १६
तृतीय श्रेयांकन	प्रात्यक्षिक - पाच निवडक मराठी चित्रपटांचे आस्वादात्मक परीक्षण लेखन	३०
अध्यापन पद्धती	व्याख्याने, दृक-श्राव्य माध्यमे, चित्रपटाचा प्रत्यक्ष आस्वाद.	
सदभंग्रथ	१. मतकरी, गणेश; 'फिल्ममेकर्स', मॅजेस्टिक प्रकाशन, मुंबई, २०१४. २. विश्वास, पाटील; 'नॉट गॉन विथ द विंड', मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे, २००८. ३. लागू, श्रीराम, वाचिक अभिनय, राजहंस प्रकाशन, पुणे, २०२०. ४. पाडळकर, विजय; 'सिनेमाचे दिवस', मौज प्रकाशन, मुंबई, २००६. ५. भागवत, यशोदा; 'बोलका कॅमेरा', मौज प्रकाशन, मुंबई, २००२. ६. खोपकर, अरुण; 'चलत चित्रव्युह', लोकवाङ्मय प्रकाशन, मुंबई, २०१२. ७. प्रभाकर, मनोहर, संपादन एवम् मुद्रण तकनिक, पुलित्झर संचार अध्यायन एवम् शोध संस्थान, जयपूर, २००२. ८. ठाकूर, दिलीप; सिनेमा मसाला मिक्स, नवचैतन्य प्रकाशन, बोरीवली, २०१६. ९. सपकाळ, अनिल, मराठी चित्रपटाची पटकथा, द्वितीय आवृत्ती, अनुबंध प्रकाशन, पुणे, २०११. १०. Saran, Renu; 'History of Indian Cinema', Diamond Books, New Delhi, 2012. ११. Ingle, Hrishikesh Sudhakar; Marathi Cinema Culture Space and Liminality – A History, Oxford University Press, 2022.	
शैक्षणिक फलित	१) विद्यार्थ्यांच्या मनात चित्रपट कसा पहावा या विषयीचा योग्य दृष्टिकोन विकसित होईल. २) चित्रपटाची आस्वाद प्रक्रिया विद्यार्थ्यांच्या लक्षात येईल. ३) विद्यार्थ्यांचा चित्रपट समीक्षणाविषयक दृष्टिकोन तयार होईल. ४) चित्रपटाच्या तांत्रिक बाबिंविषयीची माहिती विद्यार्थ्यांना होईल.	

- सूचना –द्वितीय व तृतीय श्रेयांकन प्रात्यक्षिक स्वरूपाचे असल्यामुळे प्रत्येकी तीस तास नियोजित करण्यात आले आहेत.